

Alexander Makovský (1833-1908)

Alexander Makovský (Makowsky) řešil podobně jako Mendel problematiku vzniku hybridů rostlin. Makovský botanik a geolog, byl Mendelovým kolegou ze státní vyšší reálné školy v Brně, která měla za úkol připravovat žáky pro studium na brněnském Technickém studijním ústavu. Sídlila v novém paláci florentinského stylu na Janské ulici v Brně, který vybudovalo město Brno po letech provizorií reálky v soukromých domech. Při otevření nové budovy, která zahájila éru technického školství v Brně, byly v rámci zahajovací ceremonie prezentovány na zvláštním pultíku atributy svobodných zednářů. Makovský i Mendel se svou angažovaností ve výuce na reálce podíleli na prosazování technických předmětů na úkor humanitních. Zázemí rozlehlé budovy poskytlo prostor pro aktivity Přírodokumného spolku, který poskytoval školám přírodovědné sbírky, podporoval učitele k exkurzím do přírody a zapojoval je do přírodovědného výzkumu. Ve svých stanovách Přírodokumný spolek uváděl, že po ukončení činnosti spolku nebo jeho zániku případnou jeho materiály tehdejšímu zemskému muzeu.

Makovský byl spoluzakladatelem spolku a přispíval častými přednáškami na různá témata k jeho činnosti. Sám se považoval za floristu. V roce 1863 zveřejnil přehlednou studii o floře brněnského kraje z hlediska rostlinného a geografického. K jeho práci bylo připojeno Mendelovo grafické vyhodnocení meteorologických pozorování. V roce 1865 věnoval svou lednovou přednášku Darwinově teorii o vzniku organismů, kterou zaměřil na vztah organismu k prostředí. Ve své systematické práci s rostlinami považoval hybridy za nahodilý jev. Následující přednášku proslovil Mendel o svých experimentech s hybridy rostlin. Na spolkových přednáškových schůzích Makovský často prezentoval exempláře rostlin, případně entomologické exempláře, které přednášku doplňovaly. V roce 1868 ukázal exikát rostliny *Ficaria*, kterou prelát Mendel našel v Kartouzích u Brna před dvěma roky. Z činnosti Makovského je vidět, že se s velkou energií ujal práce na evidenci rostlin a některých druhů včel a jejich klasifikaci. Připravoval tak cestu evolučním studiím, které měly zachytit proměnu živé přírody v prostoru a čase. Organizoval exkurze po Evropě a Asii, všímal si variability rostlinných a živočišných forem a zahájil studium organismů v souvislosti s jejich přírodním prostředím (nach pflanzengeographischen Prinzipien).

PhDr. Anna Matalová, Mendelianum